

Az I. kötetben az Olvasó megismerkedhetett az 1972-ig önálló számítástechnikai képzést beindító intézmények számítástechnika-oktatásának első lépéseivel. Az I. kötet elkészítése, majd lezárása után intenzíven kezdtük kutatni további felsőoktatási intézmények számítástechnika-oktatásának kezdeteit. Azokat a fontosabb, korabeli egyetemeket és főiskolákat igyekeztünk megkeresni, amelyek – képzési céljaikat kielégítendő – már jóval 1972 előtt bevonták az oktatásba a képzésükhöz szükséges számítástechnikai ismereteket, azonban ilyen célú szakirányt, ill. szakot általában csak később indítottak.

A teljességre törekedve be kellene mutatnunk minden egyes korabeli műszaki, gazdasági, agrár-, jogi, egészségügyi, vegyipari, orvosi stb. oktatást nyújtó felsőfokú intézményt. Ugyanis a számítástechnika (mai szóhasználattal élve a „mindenütt jelen lévő informatika”) alkalmazását egyetlen említett terület sem nélkülözheti, ráadásul a műszaki, gazdasági, agrár-, jogi stb. szakemberek képzése eltérő, szakterület-specifikus, alkalmazói számítástechnika-oktatást kíván. Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk a 9. fejezetben említett debreceni *Informatika a felsőoktatásban* c. konferenciasorozat első, 1993. szeptember 1–3. között tartott rendezvényének kiadványát, amelyben a fent említett szakokra specializálódott felsőoktatási intézmények korabeli eredményei és problémái rendre megtalálhatók.

Jelen összeállítás kidolgozása során több intézményről – az ottani kezdetek történetét alaposabban feltáró szakemberek tollából – bő terjedelmű beszámolók készültek, ezek mellett azonban (a források elégtelensége miatt) vannak érdemtelenül szűkre szabott írások is. Az egyes fejezetek mondanivalóját sem sikerült teljesen kiegyensúlyozni, így a szerkezet nem egységes. A szerkesztők megítélése szerint azonban a szerzőknek jogában állt – élményeik és forrásaik alapján – saját elképzelésük szerint összeállítani intézményük bemutatását. Hiszen minden információ fontos volt számunkra, amelynek volt üzenete a korabeli történésekről. Úgy gondoljuk, hogy a bemutatott intézmények sora jól példázza a korabeli számítástechnika-oktatás jellegzetes formáit, megoldásait és problémáit. Csak remélhetjük, hogy azok a szakemberek, akiknek intézményéről nem esik szó, meg fogják írni a saját történetüket.

Az **I. kötetben** a gyökereket jelentő Kibernetikai Kutatócsoportról (a KKCS-ről), valamint azokról a tudományegyetemokről volt szó, amelyek a számítástechnika matematikai jellegéből kiindulva nyújtottak (az 1.2 pont terminológiájával élve) *főirányú számítástechnikai szakképzést*, hivatásos számítástechnikai szakembereket képezve. Kivétel volt a SZÁMOK *tanfolyamainak* ismertetése mellett az MKKE *terv-matematikai képzésének*, ill. két akkoriban alapított műszaki főiskola (a KKVMF és a NME KFFK) *alkalmazói számítástechnikai képzésének* bemutatása.

A **jelen, II. kötet** egyes fejezeteiben a számítástechnika-oktatás kibontakozását mutatjuk be a további magyar egyetemeken. Ezekben az intézményekben, mint látni fogjuk, az oktatás célja a szakmájukhoz szükséges számítástechnikai fegyverzettel ellátott, a szakterület-specifikus szemléletű problémamegoldás fogásait jól ismerő, a problémamegoldás során számítástechnikai ismereteit mozgósítani képes hallgatók képzése volt. Ez *alkalmazói számítástechnika-oktatást* jelentett. Ezekben az intézményekben jobbra műszaki jellegű képzés folyt, amelyből az 1980-as évek végére kiforrott egy *Műszaki informatikus* – majd *Mérnök informatikus* – *főirányú számítástechnikai szakképzés*. Ennek a mérnöki háttérrel rendelkező, de hivatásos számítástechnikai szakember képzést biztosító formának kialakításában nagy szerepe volt a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karának, így

ezzel kezdünk. A többi intézmény ismertetése ezután található, ábécé sorrendben. (A hazai főiskolák kezdeteinek bemutatásával a III. kötet fog foglalkozni.)

A következőkben az érintett egyetemek korabeli nevét használjuk, kialakulásukat és további történetüket többnyire lábjegyzetben megadva. Mivel a BME egyes karairól külön fejezetek szólnak, a BME kialakulásának történetét az első, a Villamosmérnöki Kar ismertetésénél adjuk meg.